

Uitnodiging deelname Nationaal werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport

Via deze weg willen wij u informeren over het nationaal werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport en vragen om als gemeente of waterschap ook deel te nemen. Graag horen wij

1. Of uw organisatie wil deelnemen aan de jaarlijkse inzamelronde van incidenten.¹
2. Wie contactpersonen zijn op vakinhoudelijk, management en bestuurlijk niveau.
3. Of uw organisatie lid wil worden van de werkgroep

Wilt u meer informatie, eenmalig een relevant incident melden of bent u medewerker van een gemeente of waterschap en wilt u actief werkgroeplid worden; meld u dan aan via afvalwatertransport@stowa.nl na aanmelden krijgt u een korte introductie over waar we staan en wordt u wegwijs gemaakt en bepalen we samen wat een passende manier van deelname is.

Vragen aan de operationele vertegenwoordiger; svp mailen aan afvalwatertransport@stowa.nl

1. Wat zijn uw contactgegevens (Dit mag uiteraard ook via de emailhandtekening).
  - a. Naam:
  - b. Mailadres
  - c. Vast nummer:
  - d. Mobiel nummer (voor gebruik binnen werkgroep):
  - e. Linked-in (voor opname op website):
2. Wat zijn de contactpersonen namens uw organisatie op management en bestuurlijk niveau?
  - a. Naam en mailadres management (indien geen VVZB lid):
  - b. Naam en mailadres dagelijks bestuurder (indien niet in CWE vertegenwoordigd):
3. Wilt u lid worden van de werkgroep als agenda lid of als actief lid? Agenda lid / Actief lid
4. Wilt u een informatief gesprek? Zo ja, met welke personen? J/N
5. Hoeveel incidenten had uw organisatie in 2024: ... 2023:.....2022:..... 2021:... 2020:.....

Als u het antwoord niet heeft, hoeft u het nu niet uit te zoeken. Dan volstaat: niet bekend.

6. Bent u bereid alle incidenten van 2024 in te vullen in het webformulier?
  - a. Ja / Nee uiterlijk .. - ..-25
  - b. Indien Nee, wat is hiervoor de reden? (capaciteit, niet beschikbaar, ...?)

Ten aanzien van deze vraag geldt dat er een wens (!) is om in januari of uiterlijk februari de incidenten in te zamelen zodat deze meegenomen kunnen worden in de analyseronde die in Q1-2025 is voorzien. Idealiter worden incidenten uiterlijk 7 februari 2025 ingevuld via het webformulier; lukt dit niet voor 7 februari dan willen toch vragen u interesse door te geven zodat in de loop van 2025 dit wel kan worden meegenomen.

7. Bent u bereid of in staat voor eerdere jaren (2023 in het bijzonder; idealiter ook tot 2020 terug) alle incidenten in te vullen in 2025:
  - a. Zo ja, welke jaren? ..... uiterlijk .. - ..-25
  - b. Indien Nee, wat is hiervoor de reden? (capaciteit, niet beschikbaar, ...?)

Heeft u, of iemand van uw organisatie suggesties, vragen, ideeën of opmerkingen?

---

¹ Bij geen wens tot deelname horen we graag de motivatie. We staan zeer open voor commentaar en wensen of ideeën zijn van harte welkom. Een informatief gesprek kan uiteraard ook; svp dit aanmelden via afvalwatertransport@stowa.nl

Algemene toelichting “nationaal werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport”.

In 2024 hebben vakmensen van 10 waterschappen, 2 gemeenten en het Vlaamse Aquafin meegewerkt aan het vormgeven en beproeven van het “Nationaal werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport” in lijn met de aanpak van VELIN. Dit werkproces is een belangrijk project van het **Programma Professioneel Afvalwatertransport** wat is opgestart door stichting STOWA in samenwerking met ketenpartners RIONED, Deltares, Waterschapshuis en de VVZB.

Dit belangrijke project is opgestart naar aanleiding van een oproep op 6 december 2024 van gedreven vakmensen op de kennis- en netwerkdag professioneel afvalwatertransport 2024 om als sector te gaan werken zoals VELIN al 20 jaar doet. **De presentaties van deze 6 december 2023 vind u hier**. In 2024 is al gewerkt volgens het werkproces in een pilot met 12 organisaties². De resultaten hiervan zijn op 11 december 2024 gedeeld. **De presentatie zoals gehouden op 11 december 2024 kun u hier vinden**. Deze geeft een snelle impressie van wat we doen en van plan zijn en waar we staan. Op en naar aanleiding van de bijeenkomst op 11 december 2024 is besloten dat de pilot uit 2024 in 2025-2026 wordt doorgezet conform de toelichting in de presentatie.

Nationaal werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport

Het werkproces leren van incidenten in het afvalwatertransport is een belangrijk middel om de sector als geheel te professionaliseren. Op deze manier kunnen alle betrokken partijen leren van incidenten en zo hun assetmanagement verder verbeteren. Het proces is gebaseerd op een open cultuur, de principes uit de zogeheten JUST-/No-blame cultuur en op de **aanpak van VELIN**. In hoofdlijnen bestaat het proces uit de volgende activiteiten:

1. Elk kwartaal bespreken vakmensen incidenten op jaarlijkse events en werkgroepbijeenkomsten
2. De ontwikkeling van een inzamelproces en centraal incidentenregister
3. De ontwikkeling van een sectorbreed openbaar jaarrapport (geanonimiseerd) met conclusies en aanbevelingen van professionals aan management/bestuur
4. Een jaarlijkse bespreking van het jaarrapport met het management van de sector over wat er in het afgelopen jaar is gebeurd met aanbevelingen voor het jaar erop.

Deelnemen aan het werkproces

Er zijn twee mogelijkheden die enige inzet vragen van operationele vakmensen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van persleidingen, gemalen, vrij verval leidingen of drukriolering.

- A) Deelnemer die jaarlijks incidenten invult en resultaten ontvangt als agendalid.
- B) Deelname als actief werkgroeplid die meedenkt over het proces en incidenten of lessen daaruit deelt in werkgroepverband of op bijeenkomsten in presentaties.

A) kost enkele uren tijdsinzet per jaar van de operationele en levert toegang op tot het besloten deel van de website en dit kan zonder instructie maar eenmalige instructie en toelichting via 1 uurtje TEAMS overleg wordt aanbevolen. B) kost enkele dagen per jaar voor het bijwonen van bijeenkomsten en daar een bijdrage aan leveren door lessen uit eigen ervaring te delen. Dit levert een goed netwerk en veel kennis op en kan gezien worden als training en nationaal samenwerken tussen vakmensen.

---

² 10 waterschappen, Waternet, Rotterdam en het Vlaamse Aquafin deden al mee met de pilot, en hebben zich al aangemeld in 2024. Waterschap Brabantse Delta, Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel, Waterschap Hollandse Delta, Waterschap Rijn en IJssel, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hoogheemraadschap Delfland, Waterschap Noorderzijlvest, Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, Waterschap Drents Overijsselse Delta hebben zich in 2024 al aangemeld via afvalwatertransport@stowa.nl / zijn al lid van de werkgroep.

Evaluatie op 11-12-24

Op 11 december 2024 zijn op het kennis- en netwerkevent professioneel afvalwatertransport de resultaten van de pilot besproken met 140 vakmensen, managers werkzaam bij gemeenten, waterschappen en ketenpartners. Directeur Paul Koemans van Waterschap de Dommel was aanwezig als aanspreekpunt namens de VVZB, dagelijks bestuurder Bas Peeters als bestuurlijk klankbord namens Waterschap de Dommel en daarnaast Klaas Winters namens VELIN en Harry Lueb van het RDI. **De presentaties staan hier.** Deze geeft een impressie van wat we doen en van plan zijn. Op en naar aanleiding van de bijeenkomst op 11 december 2024 is besloten dat de pilot uit 2024 in 2025-2026 wordt doorgezet conform de toelichting in de presentatie. Wederom is het belang naar boven gekomen van (In volgorde van prioriteit):

- A. Borgen van het werkproces waarin incidenten worden gedeeld op sectorbrede- en (besloten) werkgroep bijeenkomsten.
- B. Het periodiek invullen van incidenten sectorbreed opstarten en borgen
- C. Jaarlijks bespreken van bevindingen met management en bestuur via presentatie en borging in openbaar jaarrapport
- D. Betere evaluaties & Root Cause Analyses
- E. Toewerken naar een inzamelproces waarin de verplichte graafschaderegistratie is geïntegreerd/geborgd en prettiger wordt.
- F. Integratie in onderwijs & betrekken “nieuwe en jonge vakmensen” bij de ontwikkeling en borging van het werkproces
- G. Gestage doorontwikkeling webformulier, website en IT naar aanleiding van behoeften en wensen die ontstaan. In 2025 zal primair aandacht worden gegeven aan
  - Raadplegen van eigen ingevulde incidenten met t.z.t. ook wijzigingsmogelijkheid
  - Onderscheid tussen users die incidenten van anderen kunnen zien "profiel-view-all incident" en gewone gebruikers die alleen eigen incidenten kunnen raadplegen. Waarbij view-all-incidents is voorbehouden aan kerngroepleden die zelf ook actief delen en hoofdanalisten etc. Details over de autorisatie zullen in de werkgroep worden afgestemd.

Door de werkgroep is geconstateerd dat de prototype-versie van het webformulier zoals ontwikkeld in oktober goed genoeg is & prioriteit moet worden gegeven aan het betrekken van alle waterschappen en opstarten en borgen van A, B en C in lijn met de aanpak van VELIN. D, E, F en G zijn belangrijk en krijgen aandacht maar A-C zullen maximaal aandacht krijgen. De betrokken vakmensen van de waterschappen en gemeenten die incidenten hebben ingevuld beschouwen de huidige IT-functionaliteit als goed genoeg om een landelijke inzamelronde op te starten. Op lange termijn is echter behoefte aan integratie in bedrijfsvoering van waterschappen en gemeenten zodat dubbele formulieren en wildgroei aan IT-tools wordt voorkomen; het Waterschapshuis zal hier een rol in gaan pakken.

Organisatie

Eindverantwoordelijk opdrachtgever is Bert Palsma van STOWA, dagelijks aanspreekpunt is Cornelis de Haan. Rien van Wanrooij van Brabantse Delta is 1^e aanspreekpunt namens de vakmensen van gemeenten en waterschappen die willen leren van incidenten en bereid zijn hun lessen uit incidenten te delen. Ton Beenen van RIONED is verbinder richting de gemeenten en zorgt voor inbreng op de jaarlijkse RIONED dag. Femke Verhaart is aanspreekpunt namens Deltares en zorgt via de jaarlijkse CAPWAT bijeenkomst in Gorinchem voor bespreking van de resultaten. Waterschapshuis heeft op 13 december 2024 van de Nederlandse waterschappen voor 3 jaar budget gekregen om de data-inzameling op lange termijn te faciliteren.